

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

[૨૦૧૫] એસ.સી.આર. ૧૦૨૯

ચંદર પ્રકાશ ત્યાગી

વિરુદ્ધ

શ્રી બનારસી દાસ (મૃતક) કાનૂની વારસદારો દ્વારા અને અન્ય

(સિવિલ અપીલ નં. ૨૫૮૧/૨૦૦૫)

માર્ચ ૧૭, ૨૦૧૫.

[ટી.એસ. ઠાકુર અને પ્રફુલ્લા સી. પંત, ન્યાયમૂર્તિઓ]

એડવોકેટ્સ એક્ટ, ૧૯૬૧; બાર કાઉન્સિલ ઓફ ઈન્ડિયા રૂલ્સ: પાર્ટ VI; સેક્શન II રેગ્યુલેશન ૩૩ – ગેરવર્તણૂક – સામાવાળાઓ સાથે વકીલની મિલીભગત – અપીલકર્તા-વકીલ વિરુદ્ધ ફરિયાદ કે તેમણે ફરિયાદી પાસેથી તેમના પૌત્રની વાલીપણાની બાબત માટે કેસ લડવા ફી સ્વીકારી હોવા છતાં, ત્યારબાદ ફરિયાદીના પૌત્ર વિરુદ્ધ દાવો દાખલ કરવા માટે સામાવાળાઓ તરફે કેસ સ્વીકાર્યો હતો – સ્ટેટ બાર કાઉન્સિલ દ્વારા ફરિયાદ એવા ગ્રાઉન્ડ પર ફગાવી દેવામાં આવી કે અપીલકર્તાએ બે દાવાઓમાંથી પોતાનું વકાલતનામું પાછું ખેંચી લીધું હતું અને બંને કાર્યવાહીઓ અલગ પ્રકારની હતી – અપીલ પર, બાર કાઉન્સિલ ઓફ ઈન્ડિયાએ અપીલકર્તાને ગેરવર્તણૂક માટે દોષિત ઠેરવ્યા અને તેમની પ્રેક્ટિસ કરવાના અધિકારને એક વર્ષ માટે સ્થગિત કર્યો – કોર્ટે ઠેરવેલ કે: રેગ્યુલેશન ૩૩ માં રહેલી ભાવના એ છે કે જ્યાં કોઈ વકીલ પોતાની અને પોતાના અસીલ વચ્ચેના સંબંધોમાંથી ઉદ્ભવતી વિશ્વાસ આધારિત

જવાબદારીના સંબંધમાં પોતાની ફરજનો ભંગ કરે છે, ત્યારે તે હિતોના સંઘર્ષની ગેરવર્તણૂક માટે દોષિત બને છે – તેથી, અપીલકર્તાને ગેરવર્તણૂક માટે યોગ્ય રીતે દોષિત ઠેરવવામાં આવ્યા હતા.

અપીલો ફગાવી દેતાં, કોર્ટે ઠેરવ્યું કે:

બાર કાઉન્સિલ ઓફ ઇન્ડિયા રૂલ્સના પાર્ટ VI ના સેક્શન II ના રેગ્યુલેશન ૩૩ હેઠળ હિતોના સંઘર્ષના ગ્રાઉન્ડ પર વકીલને અન્ય અસીલ વતી કામ કરતા રોકે છે, કારણ કે વકીલની તેના ભૂતપૂર્વ અસીલ પ્રત્યેની ફરજ કે તે તેના હિતોને નુકસાન પહોંચાડે તેવું કામ ન કરે, તે તેના અસીલ સાથેના અગાઉના કેસની સમાપ્તિની સાથે સમાપ્ત થતી નથી જેની સાથે તેણે ગુપ્ત માહિતી શેર કરી હતી. રુલ ૩૩ નો આધાર એ છે કે વકીલને તેના ભૂતપૂર્વ અસીલ દ્વારા આપવામાં આવેલી સૂચનાઓનો દુરુપયોગ થવાની સંભાવના કે શક્યતા રહેલી છે. અપીલકર્તા તરફે કરવામાં આવેલી રજૂઆત સ્વીકારી શકાય નહીં કે અપીલકર્તાએ કોઈ ગેરવર્તણૂક કરી નથી કારણ કે જે કાર્યવાહીમાં અપીલકર્તા એ જ અસીલ તરફે અને તેની વિરુદ્ધ ઉપસ્થિત થયા હતા તે અલગ પ્રકારની હતી, ખાસ કરીને એ હકીકતને ધ્યાનમાં લેતા કે બંને કેસોમાં સંકળાયેલી મિલકત સમાન હતી. અપીલકર્તાને બાર કાઉન્સિલ ઓફ ઇન્ડિયાની શિસ્ત સમિતિ દ્વારા તેમની વર્તણૂકની સ્પષ્ટતા કરવા માટે યોગ્ય તક આપવામાં આવી હતી, કારણ કે એડવોકેટ્સ એક્ટ, ૧૯૬૧ ની કલમ ૩૭ ની પેટા-કલમ (૨) ના પરંતુ જોગવાઈનું કોઈ ઉલ્લંઘન થયું ન હતું. [પેરા ૧૧, ૧૨, ૧૬]

વી.સી. રંગાદુરાઈ વિ. ડી. ગોપાલન અને અન્ય (૧૯૭૯) ૧ એસ.સી.સી. ૩૦૮: ૧૯૭૯ (૧) એસ.સી.આર. ૧૦૫૪; નોરતનમલ ચૌરાસિયા વિ. એમ.આર. મુલરી અને અન્ય (૨૦૦૪) ૫ એસ.સી.સી. ૬૮૯: ૨૦૦૪ (૧) સપ્લી. એસ.સી.આર. ૨૬૬; ઓ.પી. શર્મા અને અન્ય વિ. હાઈકોર્ટ ઓફ પંજાબ એન્ડ હરિયાણા (૨૦૧૧) ૬ એસ.સી.સી. ૮૬: ૨૦૧૧ (૬) એસ.સી.આર. ૩૦૧; ધનરાજ સિંહ ચૌધરી વિ. નથુલાલ વિશ્વકર્મા (૨૦૧૨) ૧ એસ.સી.સી. ૭૪૧: ૨૦૧૧ (૧૬) એસ.સી.આર. ૨૪૦ પર આધાર રાખવામાં આવ્યો.

કેસ લો રેફરન્સ:

૧૯૭૯ (૧) એસ.સી.આર. ૧૦૫૪ આધાર રાખવામાં આવ્યો પેરા ૧૩
૨૦૦૪ (૧) સપ્લી. એસ.સી.આર. ૨૬૬ આધાર રાખવામાં આવ્યો પેરા ૧૩
૨૦૧૧ (૬) એસ.સી.આર. ૩૦૧ આધાર રાખવામાં આવ્યો પેરા ૧૪
૨૦૧૧ (૧૬) એસ.સી.આર. ૨૪૦ આધાર રાખવામાં આવ્યો પેરા ૧૫

સિવિલ એપેલેટ જ્યુરિસડિક્શન: સિવિલ અપીલ નં. ૨૫૮૧/૨૦૦૫.

ડી.સી. અપીલ નં. ૩૬/૨૦૦૧ માં બાર કાઉન્સિલ ઓફ ઇન્ડિયાની શિસ્ત સમિતિના તારીખ ૩૦.૦૬.૨૦૦૨ ના ચુકાદા અને હુકમમાંથી.

વિથ

સિવિલ અપીલ નં. ૨૬૩૩/૨૦૦૫.

અપીલકર્તાઓ તરફે સુશીલ કુમાર જૈન, સોનલ જૈન.

સામાવાળાઓ તરફે અર્ધેન્દુમૌલી કુમાર પ્રસાદ, અવિરલ શુક્લા, અમિત એ. પાઈ, એમ. કમરુદ્દીન.

કોર્ટનો ચુકાદો ન્યાયમૂર્તિ પ્રફુલ્લા સી. પંત દ્વારા આપવામાં આવેલ. ૧. એડવોકેટ્સ એક્ટ, ૧૯૬૧ ની કલમ ૩૮ હેઠળ દાખલ કરાયેલી હાલની અપીલ (સિવિલ અપીલ નં. ૨૫૮૧/૨૦૦૫), બાર કાઉન્સિલ ઓફ ઇન્ડિયા (બાર કાઉન્સિલ ઓફ ઇન્ડિયા) ની શિસ્ત સમિતિ દ્વારા તારીખ ૩૦.૬.૨૦૦૨ ના રોજ પસાર કરવામાં આવેલા હુકમ સામે નિર્દેશિત છે, જેના દ્વારા અપીલકર્તા ચંદર પ્રકાશ ત્યાગી, વકીલને, બાર કાઉન્સિલ ઓફ ઇન્ડિયા રૂલ્સના પાર્ટ VI માં સમાવિષ્ટ સેક્શન II ના રુલ ૩૩ ના ઉલ્લંઘન બદલ દોષિત ઠેરવવામાં આવ્યા છે. પરિણામે, અપીલકર્તાને એક વર્ષના ગાળા માટે પ્રેક્ટિસ કરવાથી સ્થગિત

કરવામાં આવ્યા છે, અને રૂપિયા ૨,૦૦૦/- નો ખર્ચ ચૂકવવાનો આદેશ કરવામાં આવ્યો છે, જેમાંથી રૂપિયા ૧,૦૦૦/- સામાવાળા-ફરિયાદીને ચૂકવવાના રહેશે અને બાકીની રકમ બાર કાઉન્સિલ ઓફ ઇન્ડિયાના એડવોકેટ્સ વેલ્ફેર ફંડમાં જમા કરાવવાનો આદેશ આપવામાં આવ્યો છે. અપીલકર્તાને રીવ્યુ અરજી પર પસાર કરાયેલા હુકમ મુજબ રૂપિયા ૩,૦૦૦/- નો વધુ ખર્ચ ચૂકવવાનો આદેશ કરવામાં આવ્યો છે, જે રીવ્યુ અરજી શિસ્ત સમિતિ દ્વારા ફગાવી દેવામાં આવી હતી, જેને સંબંધિત સિવિલ અપીલ નં. ૨૬૩૩/૨૦૦૫ માં વિશેષ રજા (સ્પેશિયલ લીવ) દ્વારા પણ પડકારવામાં આવી છે.

૨. અમે પક્ષકારોના વિદ્વાન વકીલોને વિગતવાર સાંભળ્યા છે.

૩. ટૂંકમાં, આ કેસની હકીકતો એવી છે કે સામાવાળા-ફરિયાદી બનારસી દાસે તેમના પૌત્ર કોમલ અરોરાના વાલી તરીકે તેમની નિમણૂક માટે ગાર્ડિયન્સ એન્ડ વોર્સ એક્ટ, ૧૮૮૦ ની કલમ ૭ હેઠળ ડિસ્ટ્રિક્ટ જજ, સહારનપુર સમક્ષ કેસ નં. ૧૩૭/૧૯૯૪ દાખલ કર્યો હતો, કારણ કે ફરિયાદીના પુત્ર અવતાર સિંહ (નાબાલીગ કોમલ અરોરાના પિતા) નું વર્ષ ૧૯૯૨ માં અવસાન થયું હતું. સદર કેસમાં, અપીલકર્તા ચંદર પ્રકાશ ત્યાગી, વકીલને તેમના કાઉન્સેલ તરીકે રોકવામાં આવ્યા હતા. ફરિયાદી દ્વારા એવો આક્ષેપ કરવામાં આવ્યો છે કે

અપીલકર્તાએ તેમના કેસને યોગ્ય રીતે લડ્યો ન હતો કારણ કે તેઓ "સામાવાળાઓ", એટલે કે રાજા હસનના પુત્રો દિલાવર અને નાઝિમ સાથે મિલીભગતમાં હતા, અને વાલીની નિમણૂક માટેની પિટિશન તારીખ ૨.૧.૧૯૯૫ ના રોજ બિન-પેરવીના કારણે ફગાવી દેવામાં આવી હતી. ફરિયાદીએ કેસ સંબંધિત તમામ કાગળો અપીલકર્તાને બતાવ્યા હતા અને તેમની ફી ચૂકવી હતી. પાછળથી, અપીલકર્તા-વકીલે ત્યારબાદ દાખલ કરવામાં આવેલી કાર્યવાહીમાં ફરિયાદીના પૌત્ર કોમલ અરોરા વિરુદ્ધ દાવો દાખલ કરવા માટે દિલાવર વતી કેસ સ્વીકાર્યો હતો. આ બાબતે ફરિયાદીએ અપીલકર્તાને તારીખ ૩૦.૭.૧૯૯૮ ના રોજ નોટિસ આપીને કોમલ અરોરા અને અન્ય લોકો વિરુદ્ધ સિવિલ જજ, સિનિયર ડિવિઝન, સહારનપુર સમક્ષ દાખલ કરાવેલા દાવો નં. ૫૬૫/૧૯૯૫ અને ૫૭૩/૧૯૯૫ માં દિલાવર તરફથી પોતાને મુક્ત (ડિસેન્ગેજ) કરવા જણાવ્યું હતું. જો કે, તેમણે તેની પરવા કરી નહીં, જેની પર ફરિયાદીએ સોગંદનામા અને અન્ય કાગળો સાથે બાર કાઉન્સિલ ઓફ ઉત્તર પ્રદેશ, અલ્હાબાદ (ટૂંકમાં "સ્ટેટ બાર કાઉન્સિલ") ને ફરિયાદ કરી હતી.

૪. સ્ટેટ બાર કાઉન્સિલે ઉપરોક્ત ફરિયાદને ડિસિપ્લિનરી કેસ નં. ૧૩/૧૯૯૯ તરીકે નોંધણી કરી અને અપીલકર્તા ચંદર પ્રકાશ ત્યાગી (વકીલ) ને નોટિસ જારી કરી. સ્ટેટ બાર કાઉન્સિલની શિસ્ત સમિતિ સમક્ષ પોતાના જવાબમાં, અપીલકર્તાએ સ્વીકાર્યું કે તેઓ કોમલ અરોરા વિરુદ્ધ દાવો નં.

૫૬૫/૧૯૯૫ અને ૫૭૩/૧૯૯૫ માં દિલાવર અને નાઝિમ તરફથી રોકાયા હતા. જો કે, તેમણે એવી દલીલ કરી હતી કે જેવી તેમને ખબર પડી કે તેઓ અગાઉની કાર્યવાહીમાં કોમલ અરોરાના વકીલ રહી ચૂક્યા છે, કે તરત જ તેમણે ઉપરોક્ત દાવાઓમાંથી પોતાનું વકાલતનામું પાછું ખેંચી લીધું હતું. તેમના દ્વારા વધુમાં એવી દલીલ કરવામાં આવી હતી કે વાલીની નિમણૂક માટેનો કેસ અને કોન્ટ્રાક્ટના વિશિષ્ટ પાલન (સ્પેસિફિક પરફોર્મન્સ) માટેનો દાવો અલગ પ્રકારના હતા, અને તેમણે કોઈ ગેરવર્તણૂક કરી નથી. તેમણે વધુમાં એવી દલીલ કરી હતી કે સામાવાળા-ફરિયાદીએ તેમની પાસેથી કાગળો પાછા લઈ લીધા હતા, તેથી, તેઓ ત્યારપછી તેમના કેસ નં. ૧૩૭/૧૯૯૪ ચલાવવા માટે બંધાયેલા ન હતા, જે તારીખ ૨.૧.૧૯૯૫ ના રોજ બિન-પેરવીના કારણે ફગાવી દેવામાં આવ્યો હતો.

૫. સ્ટેટ બાર કાઉન્સિલની શિસ્ત સમિતિએ તારીખ ૬.૬.૨૦૦૦ ના હુકમ દ્વારા ફરિયાદને ફગાવી દીધી હતી, એ હકીકતને ધ્યાનમાં લેતા કે વકીલે (હાલના અપીલકર્તાએ) બંને દાવાઓમાંથી પોતાનું વકાલતનામું પાછું ખેંચી લીધું હતું, અને તે દલીલ સ્વીકારી હતી કે બે કાર્યવાહીઓ, એક કોમલ અરોરા વતી દાખલ કરવામાં આવેલી અને અન્ય બે તેની વિરુદ્ધ દાખલ કરવામાં આવેલી, અલગ પ્રકારની હતી.

૬. સ્ટેટ બાર કાઉન્સિલની શિસ્ત સમિતિ દ્વારા પસાર કરાયેલા હુકમથી નારાજ થઈને, ફરિયાદીએ એડવોકેટ્સ એક્ટ, ૧૯૬૧ ની કલમ ૩૭ નો આશરો લઈને બાર કાઉન્સિલ ઓફ ઇન્ડિયા સમક્ષ ડી.સી. અપીલ નં. ૩૬/૨૦૦૧ દાખલ કરી હતી. બાર કાઉન્સિલ ઓફ ઇન્ડિયાની શિસ્ત સમિતિએ બંને પક્ષોને સાંભળ્યા બાદ અભિપ્રાય આપ્યો કે ચંદર પ્રકાશ ત્યાગી, વકીલ ગેરવર્તણૂક માટે દોષિત છે, અને વકીલ તરીકે પ્રેક્ટિસ કરવાનો તેમનો અધિકાર એક વર્ષના ગાળા માટે સ્થગિત કરવામાં આવ્યો હતો અને તેમને વધુમાં રૂપિયા ૨,૦૦૦/- નો ખર્ચ ચૂકવવાનો આદેશ કરવામાં આવ્યો હતો, જેમાંથી રૂપિયા ૧,૦૦૦/- બાર કાઉન્સિલ ઓફ ઇન્ડિયાના એડવોકેટ્સ વેલ્ફેર ફંડમાં જમા કરાવવાના રહેશે.

૭. અપીલકર્તા દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી રીવ્યુ અરજી પણ બાર કાઉન્સિલ ઓફ ઇન્ડિયાની શિસ્ત સમિતિ દ્વારા તેના અગાઉના હુકમને બહાલ રાખતા ફગાવી દેવામાં આવી હતી, અને તેણે કસૂરવાર વકીલને રીવ્યુ અરજીના ખર્ચ પેટે રૂપિયા ૩,૦૦-૦/- ચૂકવવાનો વધુ આદેશ કર્યો હતો, જેમાંથી રૂપિયા ૧,૦૦૦/- સામાવાળા-ફરિયાદીને ચૂકવવાના હતા અને બાકીની રકમ બાર કાઉન્સિલ ઓફ ઇન્ડિયા એડવોકેટ્સ વેલ્ફેર ફંડમાં જમા કરાવવાની હતી. તેથી, હાલની અપીલો.

૮. અપીલકર્તાના વિદ્વાન વકીલે અમારી સમક્ષ દલીલ કરી હતી કે બાર કાઉન્સિલ ઓફ ઇન્ડિયાની શિસ્ત સમિતિ દ્વારા અપીલકર્તા વિરુદ્ધ ન તો કોઈ આરોપ ઘડવામાં આવ્યો હતો અને ન તો કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતોનું પાલન કરવામાં આવ્યું હતું, આથી સદર સત્તાધિકારી દ્વારા પસાર કરાયેલા વાદગ્રસ્ત હુકમો રદ કરવા પાત્ર છે. વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે ગાર્ડિયન્સ એન્ડ વોર્સ એક્ટ, ૧૮૮૦ ની કલમ ૭ હેઠળની કાર્યવાહી, જેમાં તેઓ ફરિયાદી દ્વારા તેમના નાબાલીગ પૌત્ર કોમલ અરોરાના વાલી તરીકે નિમણૂક માટે રોકાયા હતા, અને દિલાવર વતી દાખલ કરાયેલા દાવાઓ, જો કે સમાન મિલકતના સંબંધમાં હતા, પરંતુ તદ્દન અલગ પ્રકારના હતા, આથી એમ કહી શકાય નહીં કે અપીલકર્તાએ કોઈ ગેરવર્તણૂક કરી છે. અપીલકર્તા વતી એવી પણ રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે કારણ કે ફરિયાદીએ ફી ચૂકવી ન હતી અને તેમની પાસેથી કાગળો પાછા લઈ લીધા હતા, અને તેઓ (ફરિયાદી) પોતે જ ગાર્ડિયન્સ એન્ડ વોર્સ એક્ટ, ૧૮૮૦ હેઠળનો કેસ વ્યક્તિગત રીતે ચલાવી રહ્યા હતા, તેથી કેસ બિન-પેરવીના કારણે ફગાવી દેવા માટે અપીલકર્તા જવાબદાર નથી.

૯. બીજી તરફ, સામાવાળાઓ તરફે, વાદગ્રસ્ત હુકમોનો બચાવ કરતા એવી દલીલ કરવામાં આવી છે કે વકીલના પક્ષે ગેરવર્તણૂકનો ગુનો કાગળોની પ્રમાણિત નકલો અને અપીલકર્તા દ્વારા કરવામાં આવેલા સ્વીકાર પરથી રેકર્ડ પર પ્રસ્થાપિત થયો હતો. વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે બાર કાઉન્સિલ

ઓફ ઇન્ડિયાની શિસ્ત સમિતિ દ્વારા પસાર કરાયેલા વાદગ્રસ્ત હુકમો કેસની હકીકતો અને સંજોગોમાં ન્યાયી છે.

૧૦. વધુ ચર્ચા કરતા પહેલા, અમે કાયદાની સંબંધિત જોગવાઈઓ ટાંકવાનું ન્યાયી અને યોગ્ય સમજીએ છીએ, જે આ કેસને લાગુ પડે છે. એડવોકેટ્સ એક્ટ, ૧૯૬૧ ની કલમ ૩૫ નીચે મુજબ વંચાય છે:

"૩૫. ગેરવર્તણૂક માટે વકીલોને સજા. – (૧) જ્યાં કોઈ ફરિયાદ મળવા પર અથવા અન્યથા સ્ટેટ બાર કાઉન્સિલ પાસે એવું માનવાનું કારણ હોય કે તેના રોલ પરના કોઈપણ વકીલ વ્યવસાયિક અથવા અન્ય ગેરવર્તણૂક માટે દોષિત ઠર્યા છે, તો તે કેસ નિકાલ માટે તેની શિસ્ત સમિતિને મોકલશે.

(૧એ) સ્ટેટ બાર કાઉન્સિલ, કાં તો પોતાની મેળે અથવા રસ ધરાવતી કોઈપણ વ્યક્તિ દ્વારા તેને કરવામાં આવેલી અરજી પર, તેની શિસ્ત સમિતિ સમક્ષ પડતર કાર્યવાહી પાછી ખેંચી શકે છે અને તે સ્ટેટ બાર કાઉન્સિલની અન્ય કોઈપણ શિસ્ત સમિતિ દ્વારા તપાસ કરવાનો નિર્દેશ આપી શકે છે.

(૨) સ્ટેટ બાર કાઉન્સિલની શિસ્ત સમિતિ કેસની સુનાવણી માટેની તારીખ નક્કી કરશે અને તેની નોટિસ સંબંધિત વકીલને અને રાજ્યના એડવોકેટ-જનરલને આપશે.

(૩) સ્ટેટ બાર કાઉન્સિલની શિસ્ત સમિતિ સંબંધિત વકીલ અને એડવોકેટ-જનરલને સાંભળવાની તક આપ્યા પછી, નીચેનામાંથી કોઈપણ હુકમ કરી શકે છે, એટલે કે: –

(એ) ફરિયાદ ફગાવી દેવી અથવા, જ્યાં કાર્યવાહી સ્ટેટ બાર કાઉન્સિલની વિનંતી પર શરૂ કરવામાં આવી હતી, ત્યાં કાર્યવાહી દફતરે કરવાનો નિર્દેશ આપવો;

(બી) વકીલને ઠપકો આપવો;

(સી) વકીલને તેને યોગ્ય લાગે તેટલા ગાળા માટે પ્રેક્ટિસ કરવાથી સ્થગિત કરવા;

(ડી) વકીલોના સ્ટેટ રોલમાંથી વકીલનું નામ દૂર કરવું.

(૪) જ્યાં પેટા-કલમ (૩) ની કલમ (સી) હેઠળ કોઈ વકીલને પ્રેક્ટિસ કરવાથી સ્થગિત કરવામાં આવે છે, ત્યારે તે, સ્થગિત કરવાના ગાળા દરમિયાન, ભારતમાં કોઈપણ કોર્ટમાં અથવા કોઈપણ સત્તાધિકારી કે વ્યક્તિ સમક્ષ પ્રેક્ટિસ કરવાથી વંચિત રહેશે.

(૫) જ્યાં પેટા-કલમ (૨) હેઠળ એડવોકેટ-જનરલને કોઈ નોટિસ જારી કરવામાં આવે છે, ત્યારે એડવોકેટ-જનરલ સ્ટેટ બાર કાઉન્સિલની શિસ્ત સમિતિ સમક્ષ કાં તો રૂબરૂ અથવા તેમના વતી ઉપસ્થિત રહેલા કોઈપણ વકીલ દ્વારા ઉપસ્થિત થઈ શકે છે."

૧૧. બાર કાઉન્સિલ ઓફ ઈન્ડિયા રૂલ્સના પાર્ટ VI ના સેક્શન II નું રેગ્યુલેશન ૩૩, જેનું અપીલકર્તા દ્વારા ઉલ્લેખન કરવામાં આવ્યું હોવાનું કહેવાય છે, તે નીચે મુજબ વંચાય છે: -

"કોઈ વકીલ જેણે, કોઈપણ સમયે, કોઈ દાવો, અપીલ અથવા અન્ય બાબત દાખલ કરવાના સંબંધમાં સલાહ આપી હોય અથવા પ્લીડિંગ્સ તૈયાર કર્યા હોય, અથવા કોઈ પક્ષકાર વતી કામ કર્યું હોય, તે સામા પક્ષકાર વતી કામ કરશે નહીં, ઉપસ્થિત થશે નહીં કે દલીલ કરશે નહીં."

૧૨. ઉપર ટાંકવામાં આવેલા રુલ ૩૩ માં રહેલી ભાવના એ છે કે જ્યાં કોઈ વકીલે પોતાની અને પોતાના અસીલ વચ્ચેના સંબંધોમાંથી ઉદ્ભવતી વિશ્વાસ આધારિત જવાબદારીના સંબંધમાં પોતાની ફરજનો ભંગ કર્યો હોય, ત્યારે

તે હિતોના સંઘર્ષની ગેરવર્તણૂક માટે દોષિત બને છે. ઉપરોક્ત રુલ હિતોના સંઘર્ષના ગ્રાઉન્ડ પર વકીલને અન્ય અસીલ વતી કામ કરતા રોકે છે, કારણ કે વકીલની તેના ભૂતપૂર્વ અસીલ પ્રત્યેની ફરજ કે તે તેના હિતોને નુકસાન પહોંચાડે તેવું કામ ન કરે, તે તેના અસીલ સાથેના અગાઉના કેસની સમાપ્તિની સાથે સમાપ્ત થતી નથી જેની સાથે તેણે ગુપ્ત માહિતી શેર કરી હતી. રુલ ૩૩ નો આધાર એ છે કે વકીલને તેના ભૂતપૂર્વ અસીલ દ્વારા આપવામાં આવેલી સૂચનાઓનો દુરુપયોગ થવાની સંભાવના કે શક્યતા રહેલી છે.

૧૩. વી.સી. રંગાદુરાઈ વિ. ડી. ગોપલન^૧ અને અન્ય માં, આ કોર્ટે ઠેરવ્યું છે કે જ્યાં વકીલને જણાય કે તેના અસીલનો કેસ હાથમાં લેવામાં હિતોનો સંઘર્ષ થશે, તો તેણે તેના અગાઉના અસીલના હિત વિરૂદ્ધ આવા અસીલનો કેસ સ્વીકારવો જોઈએ નહીં. "ગેરવર્તણૂક" શબ્દને વ્યાખ્યાયિત કરતા, આ કોર્ટે નોરતનમલ ચૌરાસિયા વિ. એમ.આર. મુલરી અને અન્ય^૨ માં સ્પષ્ટ કર્યું છે કે ગેરવર્તણૂક એ ક્રિયાના કેટલાક સ્થાપિત અને ચોક્કસ નિયમોનું ઉલ્લંઘન છે.

૧૪. ઓ.પી. શર્મા અને અન્ય વિ. હાઈકોર્ટ ઓફ પંજાબ એન્ડ હરિયાણા^૩ માં, આ કોર્ટે ન્યાયિક વ્યવસ્થામાં નૈતિક ધોરણો સંબંધિત પેરા ૩૭ થી ૩૯ માં નીચે મુજબના અવલોકનો કર્યા છે, અને તે નીચે મુજબ પુનઃ રજૂ કરવામાં આવ્યા છે:

૧ (૧૯૭૯) ૧ એસ.સી.સી. ૩૦૮

૨ (૨૦૦૪) ૫ એસ.સી.સી. ૬૮૯

૩ (૨૦૧૧) ૬ એસ.સી.સી. ૮૬

"૩૭. કોર્ટ, ભલે તે મેજિસ્ટ્રેટની હોય કે સુપ્રિમ કોર્ટની, તે પવિત્ર છે. જે સંસ્થાએ ન્યાય આપવાની જવાબદારી પોતાના પર લીધી છે તેની અખંડિતતા અને પવિત્રતા જાળવવી જ જોઈએ. તમામ પદાધિકારીઓ, ભલે તે વકીલો હોય, ન્યાયમૂર્તિઓ હોય અને બાકીનો સ્ટાફ હોય, તેમણે નૈતિકતા અને નીતિશાસ્ત્ર અનુસાર કામ કરવું જોઈએ.

૩૮. વકીલની ફરજ એટલી જ મહત્વપૂર્ણ છે જેટલી ન્યાયમૂર્તિની છે. વકીલોની સમાજ પ્રત્યે મોટી જવાબદારી છે. અસીલનો તેના/તેણીના વકીલ સાથેનો સંબંધ અત્યંત વિશ્વાસ દ્વારા રેખાંકિત થાય છે. વકીલ અત્યંત પ્રામાણિકતા અને આદર સાથે કામ કરે તેવી અપેક્ષા રાખવામાં આવે છે. તમામ વ્યવસાયિક કાર્યોમાં, વકીલ મહેનતુ હોવો જોઈએ અને તેની વર્તણૂક પણ મહેનતુ હોવી જોઈએ અને કાયદાની જરૂરિયાતોને અનુરૂપ હોવી જોઈએ જેના દ્વારા વકીલ સમાજ અને ન્યાય વ્યવસ્થાની જાળવણીમાં મહત્વપૂર્ણ ભૂમિકા ભજવે છે. વકીલ કાયદાના શાસનને જાળવી રાખવા અને જાહેર ન્યાય વ્યવસ્થા તેની સંપૂર્ણ ક્ષમતા સાથે કામ કરવા સક્ષમ બને તે સુનિશ્ચિત કરવા માટે બંધાયેલો છે. વકીલ દ્વારા વ્યવસાયિક નૈતિકતાના સિદ્ધાંતોનું કોઈપણ ઉલ્લંઘન કમનસીબ અને

અસ્વીકાર્ય છે. નજીવા ઉદ્ધંધન/ગેરવર્તણૂકને પણ અવગણવી તે જાહેર ન્યાય વ્યવસ્થાના મૂળભૂત પાયાની વિરુદ્ધ છે.

૩૯. વકીલે કોર્ટ, તેના સાથી વકીલો અને પક્ષકારો સાથેના તેના વ્યવહારમાં પ્રતિષ્ઠિત હોવું જોઈએ. તેની પાસે પુષ્કળ અખંડિતતા હોવી જોઈએ અને તેણે ક્યારેય એવું કંઈ કરવું જોઈએ નહીં જે તેની વિશ્વસનીયતાને નબળી પાડે. વકીલની ફરજ વ્યવસાયમાં જુનિયરોને માહિતગાર કરવાની અને પ્રોત્સાહિત કરવાની છે. એક આદર્શ વકીલે માનવું જોઈએ કે કાનૂની વ્યવસાયમાં સેવાનું તત્વ પણ છે અને તે કાનૂની સેવા પ્રવૃત્તિઓ સાથે જોડાય છે. સૌથી અગત્યનું, તેણે બાર કાઉન્સિલ ઓફ ઇન્ડિયા રૂલ્સના પ્રકરણ II, પાર્ટ VI માં બાર કાઉન્સિલ ઓફ ઇન્ડિયા દ્વારા નિર્ધારિત વ્યાવસાયિક વર્તણૂક અને શિષ્ટાચારના ધોરણોનું વફાદારીપૂર્વક પાલન કરવું જોઈએ."

૧૫. ધનરાજ સિંહ ચૌધરી વિ. નથુલાલ વિશ્વકર્મા⁴ માં, વકીલોના વ્યવસાયની ઉમદાતા વિશે ચર્ચા કરતા, આ કોર્ટે નીચે મુજબના અવલોકનો કર્યા છે: –

"૨૫. વ્યવસાય તરીકે કાયદાની ઉમદાતા સાથે કોઈપણ બાંધછોડ કાયદાના શાસનમાં લોકોના વિશ્વાસને અસર કરશે અને તેથી, વકીલ

4 (૨૦૧૨) ૧ એસ.સી.સી. ૭૪૧

દ્વારા કરવામાં આવતી બિન-વ્યાવસાયિક વર્તણૂકને ગંભીરતાથી લેવી પડશે. કાયદાની પ્રેક્ટિસ કરતી વ્યક્તિ સચ્ચાઈ અને વ્યવસાયિક નૈતિકતા અને નૈતિકતાના ઉચ્ચ ધોરણો જાળવવા માટે બંધાયેલી છે."

૧૬. ઉપરોક્ત ચર્ચાને ધ્યાનમાં લેતા, અમે અપીલકર્તા વતી કરવામાં આવેલી દલીલ સ્વીકારવામાં અસમર્થ છીએ કે અપીલકર્તાએ કોઈ ગેરવર્તણૂક કરી નથી કારણ કે જે કાર્યવાહીમાં અપીલકર્તા એ જ અસીલ વતી અને તેની વિરુદ્ધ ઉપસ્થિત થયા હતા તે અલગ પ્રકારની છે, ખાસ કરીને એ હકીકતને ધ્યાનમાં લેતા કે બંને કેસોમાં સંકળાયેલી મિલકત સમાન હતી. અમે બાર કાઉન્સિલ ઓફ ઇન્ડિયાના વિદ્વાન વકીલ સાથે સહમત છીએ કે અપીલકર્તાને બાર કાઉન્સિલ ઓફ ઇન્ડિયાની શિસ્ત સમિતિ દ્વારા તેમની વર્તણૂકની સ્પષ્ટતા કરવા માટે યોગ્ય તક આપવામાં આવી હતી, જે વાદગ્રસ્ત હુકમો પરથી સ્પષ્ટ થાય છે, એડવોકેટ્સ એક્ટ, ૧૯૬૧ ની કલમ ૩૭ ની પેટા-કલમ (૨) ના પરંતુ જોગવાઈનું કોઈ ઉદ્વેગન થયું નથી.

૧૭. તેથી, અમને આ અપીલોમાં કોઈ બળ જણાતું નથી જે ફગાવી દેવા પાત્ર છે અને તે ખર્ચ અંગેના કોઈ હુકમ વિના ફગાવી દેવામાં આવે છે. આ હુકમની નકલ બાર કાઉન્સિલ ઓફ ઉત્તર પ્રદેશ, અલ્હાબાદ તેમજ ડિસ્ટ્રિક્ટ જજ, સહારનપુરને મોકલવામાં આવશે.

દેવિકા ગુજરાલ

અપીલો ફગાવી દેવામાં આવી.

This judgment is translated using an AI tool.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.